

Participatiereglement gemeente Boechout

I. Inleidende bepalingen

Artikel 1 - Algemeen

Dit reglement geeft nadere invulling aan een aantal vormen van inspraak, betrokkenheid en participatie vanwege de burgers en doelgroepen ten aanzien van het beleid, de besluitvorming en de dienstverlening overeenkomstig artikel 28 van de grondwet en het decreet lokaal bestuur dd. 22 december 2017, in het bijzonder Titel 6 – Participatie van de burger.

Het reglement is niet beperkend bedoeld. Naast de inspraakvormen die in dit reglement uitdrukkelijk worden genoemd, zal het gemeentebestuur ook nog steeds op andere manieren zijn belanghebbenden kunnen informeren, consulteren en betrekken.

Artikel 2 – visie

Het participatiebeleid betreft de inwoners bij het beleid in de gemeente. Participatie van de bevolking verhoogt het effect, de legitimiteit en de mate waarin het beleid wordt gedragen. Participatie is meer dan inspraak. Het geeft ruimte aan engagementen in een organisatie of samenleving. Participatie is een leerproces tussen deelnemers, waarmee betrokkenheid, vertrouwen en draagvlak voor beslissingen wordt verkregen. Het gaat om open processen, waarin ruimte en tijd is voor het uitwisselen van meningen, bouwen aan gedeelde visies, acties en co-creatie. Het gaat om leren omgaan met verschillen.

Participatie is een attitude, een logische stap in verdere democratisering. Participatie is het tussenveld creëren waar het maatschappelijk middenveld, burgerinitiatieven, besturen, adviesraden, bewoners, verenigingen, kenniscentra, scholen, bedrijven en burgers elkaar kunnen ontmoeten.

Politici en ambtenaren verdedigen de democratische principes achter participatie. Democratie is meervoudig. Democratie groeit van onderuit. Politici en ambtenaren nemen initiatief om participatie mogelijk te maken, om een open besluitvorming te creëren. Daarbij is de zorg voor een professionele, gemeentelijke organisatie met de nodige competenties een must. Besturen gebeurt in het algemeen belang, volgens het principe van de goede huisvader, ambitieus, transparant, goed doordacht en met kennis van zaken. Externe deskundigen ondersteunen het participatiebeleid.

Dat participatiebeleid is een gedragen beleid en onderdeel van een breder onthaal- en communicatiebeleid. Het doel is: inwoners die op de hoogte zijn, betrokken zijn bij en tevreden zijn over het beleid van de gemeente. Wie gehoord wordt, wie zijn mening kan geven, kan participeren, weet waarom bepaalde keuzes gemaakt worden en begrijpt hoe de gemeente omgaat met middelen en belangen. Communicatie is open, betrokken, versterkend en kwalitatief.

Artikel 3 - Toepassingsgebied

Dit reglement is van toepassing voor de gemeente Boechout.

Artikel 4 – Definities

1. **Adviesraad:** Inspraakorgaan, al dan niet wettelijk of decretaal voorzien, dat door het gemeentebestuur wordt ingericht en dat op geregelde tijdstippen vergadert om aan het gemeentebestuur adviezen uit te brengen over een welbepaald beleidsdomein. In principe zijn adviesraden samengesteld uit mensen die een specifieke ervaring of kennis hebben over een bepaald beleidsdomein. Adviesraden nemen een huishoudelijk reglement aan dat hun werking preciseert.
2. **Beleidsorganen van de gemeente:** De gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen, de voorzitter van de gemeenteraad, de burgemeester, de algemeen directeur en elk ander orgaan van de gemeente dat als overheid optreedt.
3. **Huishoudelijk reglement:** Aanvullende afspraken over de interne werking van de adviesraden.
4. **Klacht:** Elke manifeste uiting waarbij een ontevreden of bezorgde burger bij de gemeente klaagt over een (al dan niet) verrichte handeling of prestatie van de gemeente. Bijkomend criterium is dat die klacht redelijkerwijze had kunnen voorkomen worden.
5. **Melding:** Een gebrek dat de burger signaleert en waarbij hij wenst dat het bestuur actie onderneemt, bv. over het onderhoud van openbare plaatsen, zonder dat de burger (reeds) ontevreden is over het optreden van het bestuur.
6. **Participatie:** Actieve deelname aan de samenleving. Burgers, organisaties, verenigingen en bedrijven kunnen (mee) hun stempel drukken op de samenleving door zich te engageren, informatie op te vragen, mee na te denken over het lokaal beleid, samen te werken met het lokaal bestuur en andere spelers om projecten tot uitvoering te brengen.
7. **Verzoekschrift:** Een brief of petitie gericht aan een beleidsorgaan van de gemeente, waarin een verzoek wordt geformuleerd om iets te doen of niet te doen. Het kan gaan om een klacht of een vraag om het beleid of de reglementering van de gemeente te wijzigen. In ieder geval dient het verzoekschrift betrekking te hebben op de rechtstreekse bevoegdheid van het bestuur of het algemeen belang. Uit de tekst van het verzoekschrift moet de vraag duidelijk blijken.
8. **Volksraadpleging:** Het decretaal geregeld proces waarbij de gemeenteraad, op eigen initiatief of op verzoek van de inwoners, een vraag met betrekking tot de gemeentelijke reglementering of het beleid voorlegt aan de bevolking van de gemeente Boechout. Persoonlijke aangelegenheden en aangelegenheden betreffende de jaarrekeningen, het meerjarenplan en de aanpassingen ervan, de gemeentebelastingen en de retributies kunnen niet het voorwerp uitmaken van een volksraadpleging.

Artikel 5 – communicatiemiddelen

De gemeente maakt, niet limitatief, gebruik van een breed instrumentarium aan communicatiemiddelen om het informatie-, communicatie- en participatiebeleid te ondersteunen.

De communicatie op papier blijft de basis met o.a. een periodiek gemeentelijk informatiemagazine, thematische communicatiebrochures en bewonersbrieven. De website, digitale nieuwsbrieven en een gemeentelijke app ondersteunen de brede communicatie. De communicatie via sociale media, zoals via facebook, instagram en hoplr, maken de mogelijkheid aan informatiegaring en betrokkenheid optimaal.

De gemeenteraad voorziet in het kader van de financiële meerjarenplanning jaarlijks een realistisch budget om het communicatie- en participatiebeleid te voeren.

II. Adviesraden en andere overlegstructuren

Artikel 6 – Adviesraden

De gemeente organiseert adviesraden die als opdracht hebben om het gemeentebestuur op regelmatige en systematische wijze te adviseren. Volgende adviesraden worden op dit ogenblik reeds georganiseerd:

1. Cultuurraad
2. Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening (GECORO)
3. Gemeentelijke Raad voor Ontwikkelingssamenwerking (GROS)
4. Jeugdraad
5. Middenstandsraad
6. Milieuraad
7. Mobiliteitsraad
8. Seniorenraad
9. Sportraad

Gemeenteraadsleden en leden van het college van burgemeester en schepenen kunnen geen stemgerechtigd lid zijn van een adviesraad. Ten hoogste twee derde van de leden van een adviesraad mag van hetzelfde geslacht zijn.

Voor elke adviesraad wordt een huishoudelijk reglement opgemaakt waarin ook afspraken worden opgenomen over de aard en opvolging van adviezen en de logistieke en financiële ondersteuning van de werking.

De gemeente ondersteunt ook tijdelijke adviesraden. Een tijdelijke adviesraad is beperkt in tijd, bespreekt en adviseert over één thema, dat bij voorkeur verschillende beleidsdomeinen overschrijdt. Een tijdelijke adviesraad kan samengesteld worden uit afgevaardigden van andere adviesraden en stakeholders betrokken bij het geagendeerde thema.

Artikel 7 – Andere overlegstructuren

De gemeenteraad bepaalt welke andere overlegstructuren met burgers, verenigingen en/of doelgroepen officieel ingesteld (kunnen) worden met als opdracht om het gemeentebestuur op regelmatige en systematische wijze te adviseren.

Gemeenteraadsleden en leden van het college van burgemeester en schepenen kunnen geen stemgerechtigd lid zijn. Ten hoogste twee derde van de leden van een overlegstructuur mag van hetzelfde geslacht zijn.

Voor elke andere overlegstructuur wordt een huishoudelijk reglement opgemaakt waarin ook afspraken worden opgenomen over de aard en opvolging van adviezen en de logistieke en financiële ondersteuning van de werking.

III. Inspraakvergaderingen, enquêtes, openbare onderzoeken e.d.

Artikel 8 – Inspraakmomenten, bewonersbevragingen e.d.

Het gemeentebestuur kan zowel over algemene thema's als over specifieke dossiers inspraakvergaderingen, bewonersbevragingen, enquêtes, ronde tafels en dergelijke organiseren.

De praktische organisatie gebeurt in functie van een maximaal bereik van de betrokken doelgroep(en). Hierover wordt goed gecommuniceerd. De praktische modaliteiten (vorm, plaats, tijdstip, termijn, ...) zijn voldoende laagdrempelig en burgervriendelijk. Digitale / onlineparticipatie maakt hier onlosmakelijk mee deel van uit, evenwel rekening houdend met het feit dat er geen digitale kloof mag ontstaan tussen gebruikers en niet-gebruikers van digitale media. Het gemeentebestuur kan zowel over algemene thema's als over specifieke dossiers inspraakvergaderingen, bewonersbevragingen, enquêtes, ronde tafels en dergelijke organiseren.

Alle gemeenteraadsleden worden uitgenodigd door de gemeentelijke diensten voor elk inspraakmoment, bewonersvergadering e.d

Artikel 9 – Openbare onderzoeken

Openbare onderzoeken die voorgeschreven zijn door bijzondere regelgevingen (bijv. inzake Omgeving) worden georganiseerd overeenkomstig de bijzondere bepalingen daaromtrent.

IV. Meldingen en klachten

Artikel 10 – Meldingen

Iedereen kan meldingen of suggesties doen en vragen stellen via het '[meldpunt gemeente Boechout](#)'. De meldingen en suggesties waaraan het gemeentebestuur iets kan verhelpen, worden doorgegeven aan de bevoegde dienst, zodat deze binnen een redelijke termijn een antwoord kan geven of een oplossing kan bieden. Voor de andere meldingen wordt gericht doorverwezen naar de bevoegde instantie.

Artikel 11 - Klachten

Klachten met betrekking tot de dienstverlening kunnen worden ingediend overeenkomstig het gemeentelijk '[klachtenreglement](#)'.

V. Participatie in kader van de gemeenteraad

Artikel 12 – Vragenronde

Voor aanvang van de openbare vergadering en behoudens anders bepaald, mogen alle inwoners van Boechout een vraag stellen aan de gemeenteraad.

De voorzitter opent de vragenronde. De kandidaat-vragensteller moet zich melden door handopsteking. De voorzitter zal de rangorde bepalen.

De vragen dienen duidelijk gesteld. De voorzitter heeft het recht bepaalde vragen onontvankelijk te verklaren, doch alleen om redenen van persoonlijke aangelegenheden of beledigend karakter. De vragen kunnen aan alle leden van de gemeenteraad gesteld worden. De raadsleden mogen tijdens de vragenronde geen vragen stellen. Er mogen geen vragen door elkaar gesteld worden.

In geval van tumult behoudt de voorzitter zich het recht voor een einde te maken aan de vragenronde.

De bevragee heeft het recht het antwoord in beraad te houden tot hij zijn fractie heeft kunnen raadplegen. Hetzelfde geldt voor de burgemeester en schepenen die kunnen oordelen dat eerst het voltallige schepencollege dient geraadpleegd (bijv. bepaalde vragen vergen opzoekingswerk). In dat geval zal het antwoord tijdens de vragenronde van de eerstvolgende gemeenteraad gegeven worden. Het antwoord wordt tevens schriftelijk ter beschikking gesteld van de vraagsteller.

Bij het begin van de e.v. vragenronde zullen eerst de onbeantwoorde vragen van de vorige zitting aan bod komen (zonder discussie) en daarna volgt een nieuwe vragenronde.

Is de vraagsteller niet tevreden met het antwoord, dan dient hij de vraag opnieuw te formuleren.

Vragen en antwoorden worden in een apart verslag opgenomen. Zij kunnen ook geraadpleegd worden op [de website van de gemeente](#).

Na afloop van de openbare vergadering, wordt de mogelijkheid geboden aan de aanwezige personen/burgers uit het publiek, om over de behandelde agendapunten van de gemeenteraad vragen te stellen.

Artikel 13 – Gemeenteraadscommissies

De gemeenteraad kan commissies oprichten die zijn samengesteld uit gemeenteraadsleden. De commissies hebben onder meer als taak het voorbereiden van de besprekingen in de gemeenteraadszittingen, het verlenen van advies en het formuleren van voorstellen over de wijze waarop vorm wordt gegeven aan de inspraak van de bevolking telkens als dat voor de beleidsvoering wenselijk wordt geacht. De commissies kunnen steeds deskundige ambtenaren en belanghebbenden horen. De oprichting van deze commissies gebeurt bij afzonderlijke gemeenteraadsbeslissing

VI. Verzoekschriften aan de beleidsorganen van de gemeente

Artikel 14 – Indiener van een verzoekschrift

Iedere burger heeft het recht verzoekschriften, door een of meer personen ondertekend, schriftelijk bij de beleidsorganen van de gemeente in te dienen.

Artikel 15 – Bevoegd beleidsorgaan

De verzoekschriften worden aan het beleidsorgaan van de gemeente gericht tot wiens bevoegdheid de inhoud van het verzoek behoort. Komt een verzoekschrift niet bij het juiste orgaan aan, dan bezorgt dit orgaan het verzoek aan de juiste bestemming.

Verzoekschriften die een onderwerp betreffen dat niet tot de bevoegdheid van de gemeente behoort, zijn onontvankelijk. Verzoekschriften die duidelijk tot de bevoegdheid van het OCMW behoren, worden overgemaakt aan het bevoegde beleidsorgaan van het OCMW. De indiener wordt daarvan op de hoogte gebracht.

Artikel 16 - Ontvankelijkheid

Een schriftelijke aanvraag wordt niet als verzoekschrift beschouwd als:

1. de vraag onredelijk of te vaag geformuleerd is;
2. het louter een mening is en geen concreet verzoek;
3. de vraag anoniem, zonder vermelding van naam en voornaam en adres, werd ingediend;
4. het taalgebruik beledigend is.

Het orgaan of de voorzitter van het orgaan maakt deze beoordeling. Hij kan de indiener om een nieuw geformuleerd verzoekschrift vragen dat wel aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden voldoet.

Artikel 17 – Procedure

Is het een verzoekschrift voor de gemeenteraad, dan plaatst de voorzitter van de gemeenteraad het verzoekschrift op de agenda van de eerstvolgende gemeenteraad indien het minstens 14 dagen vóór de vergadering werd ontvangen. Wordt het verzoekschrift later ingediend, dan komt het op de agenda van de volgende vergadering.

Artikel 18 -Verwijzing

De gemeenteraad kan de bij hem ingediende verzoekschriften naar het college van burgemeester en schepenen of naar een gemeenteraadscommissie verwijzen met het verzoek om over de inhoud ervan uitleg te verstrekken.

Artikel 19 – Gehoord worden

De verzoeker of, indien het verzoekschrift door meer personen ondertekend is, de eerste ondertekenaar van het verzoekschrift, kan worden gehoord door het betrokken orgaan van de gemeente. In dit geval heeft de verzoeker of de eerste ondertekenaar van het verzoekschrift het recht zich te laten bijstaan door een persoon naar keuze.

Artikel 20 - Gemotiveerd antwoord

Het betrokken orgaan van de gemeente verstrekt, binnen de maand na de behandeling van het verzoekschrift op de gemeenteraad, een gemotiveerd antwoord aan de verzoeker of, indien het verzoekschrift door meer personen ondertekend is, aan de eerste ondertekenaar van het verzoekschrift.

VII. Gemeentelijke volksraadplegingen

Artikel 21 – Doel en initiatiefnemer

Via een volksraadpleging kunnen de inwoners hun mening geven over zaken van gemeentelijk belang. Gemeentelijke volksraadplegingen kunnen op initiatief van de gemeenteraad of op verzoek van de inwoners worden georganiseerd. Dit laatste dient te worden gesteund door ten minste 20% van de inwoners van de gemeente Boechout die 16 jaar of ouder zijn.

Artikel 22 – Indiening

Het verzoek tot het organiseren van een volksraadpleging wordt ingediend met een formulier dat door het gemeentebestuur op aanvraag ter beschikking wordt gesteld en het wordt, vergezeld van een gemotiveerde nota, met een aangetekende brief gestuurd aan het college van burgemeester en schepenen.

Artikel 23 – Behandeling

Binnen de termijn van 10 werkdagen wordt het ingediende verzoek beantwoord met minstens een ontvangstbevestiging. Na de ontvangst van het verzoekschrift onderzoekt het college van burgemeester en schepenen of het verzoekschrift voldoet aan de vereisten die omschreven worden in artikel 305 e.v. van het decreet lokaal bestuur. Het resultaat van dit onderzoek wordt in een gemotiveerd advies meegedeeld aan de gemeenteraad.

VIII. Slotbepalingen

Art 24 - Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking op de vijfde dag na de publicatie.